

PLA D'INSPECCIONS DE SANITAT VEGETAL 2008

El Pla d'Inspeccions de Sanitat Vegetal és una mesura de prevenció i lluita enfront dels agents nocius que afecten el vegetals i productes vegetals, per:

- Minimitzar els danys que produeixen.
- Evitar la introducció i difusió d'agents nocius procedents d'altres àrees geogràfiques.
- Complir amb allò que estableix la legislació comunitària europea, estatal i l'autonòmica.

Línies d'actuació:

El Pla d'Inspeccions de Sanitat Vegetal elaborat pel Departament d'Economia i Medi Ambient del Consell de Menorca s'ha estructurat en quatre línies d'actuació:

1. Control de residus de productes fitosanitaris en origen. Objectius:
 - Controlar la presència de residus de plaguicides en productes vegetals en l'inici de la seva comercialització.
 - Reduir els riscos que es poden derivar de la utilització de plaguicides.

2. Inspeccions en els establiments inscrits en el registre oficial de productors, comerciants i importadors de productes vegetals de Menorca per comprovar l'estat fitosanitari dels establiments.

3. Inspeccions a floristeries i cooperatives per comprovar la comercialització de vegetals i productes vegetals en aquests establiments.

- 4.- Prospeccions a organismes nocius.

Nombre i periodicitat de les inspeccions:

1. Control de residus de productes fitosanitaris en origen.
 - Núm. de mostres a prendre: 10
 - Dates de realització: des del maig fins a l'octubre.

2. Registre oficial de productors, comerciants i importadors de productes vegetals de Menorca (ROPCIV – Menorca).
 - Inscrits al ROPCIV:
 - Núm. d'empreses inscrites: 9
 - Núm. d'inspeccions mínimes obligatòries: mínim tots els establiments 1 vegada l'any.
 - Núm. d'inspeccions previstes: 18

 - Possibles noves inscripcions:
 - Núm. d'empreses per inscriure's: 3 - 4.

 - Posar en marxa el Passaport Fitosanitari a Menorca.

3. Floristeries i cooperatives.

- Es realitzaran inspeccions a floristeries i cooperatives per tal de comprovar la comercialització de vegetals i productes vegetals en aquests establiments.
 - Cooperatives: 4 inspeccions.
 - Floristeries: 12 inspeccions.

4. Prospeccions organismes nocius.

Organisme nociu	Cultiu	A on es fa l'inspecció	Dates de realització	Núm. d'inspeccions	Dates límits d'informes
<i>Clavibacter michiganensis spp.</i>	Patata de consum	Explotacions	Fins el 15 d'Abril	2	1 de Maig
<i>Ralstonia solanacearum</i>	Patata	Camps de producció de patata de sembra	Fins el 15 d'abril	En funció dels camps de producció de patata de sembra	1 de Maig
<i>Ralstonia solanacearum</i>	Tomàtic	Vivers productors de plàntules	Tot l'any	En funció dels vivers productors de plàntules	1 de Maig
<i>Pepino mosaic virus (PepMV)</i>	Tomàtic	Vivers productors de plàntules	Fins a 15 de juny, recollir 1/1000 plantes	En funció dels vivers prod. de plàntules	30 de Juny
Organisme nociu	Cultiu	A on es fa l'inspecció	Dates de realització	Núm. d'inspeccions	Dates límits d'informes

<i>Tuta absoluta</i>	Tomàtic Albergínia Pebre	Explotacions	Tot l'any	Totes les explotac. ADV – Hortigrup. - 4 Inspeccions a una altra explotació	A determinar
<i>Phytophthora ramorum</i>	Varis	Centres del ROPCIV Parcs i jardins Monts naturals	Febrer- maig enviar plantes simptomàtiques	- Centres ROPCIV - Parcs i jardins	15 de Setembre
<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	Varis	Explotacions	Primavera-Tardor	- Totes les explotac. ADV – Hortigrup. - 4 Inspeccions a una altra explotació.	15 de Novembre
<i>Erwinia amylovora</i>	Rosàcees	Centres del ROPCIV Explotacions Parcs i jardins Monts naturals	Fins a 15 d'octubre mostres simptomàtiques	- Centres ROPCIV - Totes les explotac. ADV- FruitaMenorca - Parcs i jardins	15 de Novembre
<i>Diabrotica virgifera</i>	Blat d'indi	Explotacions	Estiu	3 Explotacions amb blat d'indi (3 inspeccions per explotació).	15 de Novembre
Organisme nociu	Cultiu	A on es fa l'inspecció	Dates de realització	Núm. d'inspeccions	Dates límits d'informes

<i>Scaphoideus titanicus</i>	Vinya	Explotacions	Primavera-estiu	3 explotacions vinya	A determinar
<i>Curtobacterium flaccumfaciens pv.</i>	Mongeta	Llavors importades.	Tot l'any	En funció de les necessitats	15 de Novembre
<i>Rhinchophorus ferrugineus</i>	Palmeres	Centres del ROPCIV Parcs i jardins	Des de Gener fins a 31 d'Octubre	Centres ROPCIV Parcs i jardins Tots els avisos*	15 de Novembre
<i>Paysandisia archon</i>	Palmeres	Centres del ROPCIV Parcs i jardins	Des d'abril fins a 15 de Novembre	Centres ROPCIV Parcs i jardins 2 inspeccions als 15 punts afectats Tots els avisos*	1 de Desembre
<i>Toxoptera citricidus</i>	Citrics	Explotacions	Tot l'any	Totes les explotac. ADV-FruitaMenorca	A determinar
<i>Bursapehelenchus xylophilus</i>	Pins	Masses forestals	Medi Ambient		
<i>Fusarium circinatum</i>	Pins	Masses forestals			

*L'any 2007 hi van haver 30 avisos.

Planificació de les inspeccions:

Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	
ROPCIV - Noves inscripcions - Passaport fitosanitari		5 Parcs i jardins**	9 ROPCIV*						9 ROPCIV*			
	Floristeries Cooperatives		2 Clavibacter		Scaphoideus titanicus			Scaphoideus titanicus				
			Afectats Paysandisia					Afectats Paysandisia				
				1 <i>Leptinotarsa</i>		1 <i>Leptinotarsa</i>		1 <i>Leptinotarsa</i>				
				3 Residus	4 Residus			3 Residus				
Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	Avisos	

* Als centres del ROPCIV s'inspeccionarà a part de les instal·lacions els següents organismes nocius: *Phytophthora ramorum*, *Erwinia amylovora*, *Rhynchophorus ferrugineus*, *Paysandisia archon*.

** Als Parcs i Jardins s'inspeccionarà: *Phytophthora ramorum*, *Erwinia amylovora*, *Rhynchophorus ferrugineus*, *Paysandisia archon*.

El tècnic de les ADV ajuden en el control:

- ADV Fruita Menorca: *Erwinia amylovora*, *Toxoptera citricidus*, *Scaphoideus titanicus*.
- ADV Hortigrup: *Tuta absoluta*, *Leptinotarsa decemlineata*.

PLA D'ACTUACIÓ DE PREVENCIÓ DE L'ERUGA BARRINADORA I EL BECUT VERMELL

Antecedents

En els darrers anys i com a conseqüència de la importació de palmeres de diferents països de Sud Amèrica i del nord d'Àfrica s'han introduït a Europa dos plagues molt perilloses que afecten greument a les diferents espècies de palmeres. Són:

- L'eruga barrinadora de les palmeres (*Paysandisia archon*), insecte lepidòpter que afecta nombroses palmeres però té preferència pel palmito (*Chamaerops humilis*), així com també peel *Phoenix canariensis*, *Trachycarpus fortunei* i *Washingtonia spp.*
- El morrut o becut vermell de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*), insecte lepidòpter que ataca diverses espècies de palmeres, en especial la palmera canària (*Phoenix canariensis*).

Tant un com l'altre provoquen la mort de les espècies atacades. No obstant això, el becut vermell és més perillós perquè, un cop la palmera està afectada, els tractaments químics no són efectius atès la morfologia de les palmeres i la forma d'actuar de la plaga.

Propagació de les plagues a l'Estat espanyol:

Espècie	Primera detecció	Posteriors deteccions
Eruga barrinadora (<i>Paysandisia archon</i>)	2001 - Catalunya	2002 - C. Valenciana 2003 - Mallorca 2006 - Menorca
Becut vermell (<i>Rhynchophorus ferrugineus</i>)	1995 - Granada i Màlaga	2004 - C. Valenc. / Màlaga 2005 - Cat. / Múrcia 2006 - Mallorca 2007 - Eivissa

Prèsenca a Menorca i actuacions realitzades en 2007

Davant l'aparició a Menorca del primer focus de *Paysandisia archon*, el Consell de Menorca va realitzar les següents accions en 2007:

a) Mesures d'inspeccions i control:

- Control, inspeccions i seguiment del primer focus de la plaga.
- Inspecció de les palmeres a un radi d'uns cinc quilòmetres de la zona afectada.
- Inspecció de diferents punts de la geografia menorquina per esbrinar si hi havia presència de la plaga.
- Posada en marxa d'un sistema de seguiment continuat de la plaga.
- Lliurament de producte fitosanitari als afectats per fer els tractaments, sempre indicant-los que ho havia de fer una persona amb la capacitat corresponent.

b) Mesures de prevenció:

- Legals: Resolució de la consellera del Departament d'Economia i Medi Ambient.
- Informació a tots els viveristes i cooperatives mitjançant cartes i reunions.
- Informació als ajuntaments de l'illa a través d'una reunió amb els batlles i una altra amb els encarregats de les brigades de jardineria dels ajuntaments.
- Informació directa al sector agrari des de les dependències d'Agricultura del Consell de Menorca.

c) Mesures de coordinació:

- Notificació a les conselleries d'Agricultura i Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.
- Reunió de coordinació amb les conselleries d'Agricultura i Medi Ambient del Govern, i amb la Direcció Insular de l'Administració central (àrea de SEPRONA).

Pla d'actuació per l'any 2008

Actualment, el departament d'Economia i Medi Ambient del Consell de Menorca té constància que la plaga està localitzada a tres zones de Menorca:

- Ronda Nord de Ciutadella.
- Binissafúller, a Sant Lluís.
- Camí de Lluçmaçanes, a Maó.

En gener de 2008 s'han fet inspeccions i s'ha constatat que els tractaments han estat efectius en haver reduït de forma considerable l'abast de la plaga.

Per continuar amb el control de plagues, el departament d'Economia i Medi Ambient ha elaborat el Pla d'actuació de prospecció i detecció de focus i erradicació de *Paysandisia archon* i prospecció de *Rhynchophorus ferrugineus*.

Objectius:

- En el cas de l'espècie *Paysandisia archon*, l'objectiu és reduir la població de papallones i controlar i eradicar la plaga mitjançant l'assessorament en la lluita i el tractament de les palmeres afectades dins els focus inicials.
- En el cas de la *Rhynchophorus ferrugineus*, l'objectiu és fer inspeccions per controlar el compliment de la normativa vigent en relació a sanitat vegetela i garantir una detecció precoç d'un possible focus.

Activitats a desenvolupar:

a) Divulgació:

- Donar a conèixer la situació actual de les plagues i la normativa vigent als professionals del sector, a centres de jardineria, a establiments de venda de productes fitosanitaris, a ardiners autònoms i empreses de jardineria i a corporacions locals.

b) Prospeccions:

- Prospecció per conèixer l'extensió del focus de *Paysandisia* i determinar la seva localització i l'evolució de la seva dispersió.
- Prospeccions per detectar un possible focus de *Rhynchophorus*.
- Les prospeccions es realitzaran a diversos nivells:
 - En vivers que comercialitzin palmàcies.
 - En els focus de *Paysandisia* per a delimitar les zones afectades.
 - En tots els punts sospitosos.
 - En les zones verdes.

c) Normativa:

- Els tècnics del departament d'Economia i Medi Ambient, amb la col·laboració dels agents del SEPRONA, vetllaran pel compliment de la normativa vigent en relació a sanitat vegetal i, en especial, el que afecta a les palmeres.

Normativa relacionada:

- Resolució de la consellera executiva del departament d'Economia i Medi Ambient del Consell de Menorca per la qual s'estableixen mesures fitosanitàries en relació al *Rhynchophorus ferrugineus* i la *Paysandisia archon* (Res. 2007/16).

- Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 13 de desembre de 2007, per la qual es declara l'existència de la plaga provocada per l'insecte denominat becut vermell de la palmera, *Rhynchophorus ferrugineus*, a les illes de Mallorca i Eivissa i s'estableixen les mesures per combatre'l.

d) Actuacions per l'eradicació i control de la *Paysandisia*:

- En els jardins afectats es donarà productes perquè el personal amb la qualificació pertinent realitzi els tractaments químics a les plantes afectades i als voltants.
- En els vivers es destruiran les plantes afectades o s'establiran les mesures fitosanitàries que garanteixin l'eradicació de la plaga al viver.